

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref

Vår ref
24/2475-

Dato
18. februar 2025

Svar på representantforslag 61 S (2024-2025) om elektrifisering av Melkøya med gasskraft med CCS

Jeg viser til brev fra Stortinget 6. februar 2025 vedlagt representantforslag 61 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Lars Haltbrekken og Kirsti Bergstø. Komiteen har også bedt om vurdering av fire andre representantforslag som også vedrører Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG mv. I det følgende gis det derfor en samlet vurdering.

Representantene fremmer følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen pålegge Equinor å stille med erstatningskraft gjennom gasskraft med CCS, eventuelt i kombinasjon med flytende havvind, slik at utslippene fra Melkøya kuttes raskt og før 2030.

Snøhvitfeltet er Norges nest største gassfelt og produksjonen er derfor svært viktig for Norges posisjon som en pålitelig og langsiktig leverandør av gass. Hammerfest LNG (Melkøya) er Nord-Norges største industrianlegg og sysselsetter nær 700 personer, inkludert leverandører og lærlinger.

Rettighetshavere i Snøhvitfeltet er Equinor Energy AS (operatør, 36,79 pst.), Petoro AS (30,00 pst.), TotalEnergies EP Norge AS (18,40 pst.), Vår Energi ASA (12,00 pst.) og Harbour Energy Norge AS (2,81 pst.).

Snøhvit Future-prosjektet innebærer økt utvinning av gass fra Snøhvitfeltet gjennom landkompresjon og omlegging av energiforsyningen fra gassturbindrevne generatorer (energianlegget) til full drift med kraft fra nettet.

Snøhvit Future-prosjektet vil øke gassproduksjonen fra Snøhvitfeltet med om lag 55 mrd. Sm³ gass og forlenger levetiden på Hammerfest LNG til etter 2040. Prosjektet vil redusere CO₂-utslippene fra anlegget på Melkøya med 90 prosent, tilsvarende 850 000 tonn CO₂ per år. Omlegging til drift med kraft fra nettet vil føre til at gassen fra Snøhvit produseres med svært lave klimagassutslipp.

Prosjektet er avgjørende for å opprettholde en høy produksjon fra Snøhvitfeltet, og bidrar dermed til å sikre høye leveranser av gass fra felt på norsk kontinentalsokkel fram mot 2050. Leveransene av gass i form av LNG fra Snøhvitfeltet har markedsfleksibilitet gjennom at de kan fraktes og leveres til kjøpere, ikke bare i Europa, men over hele verden.

Det er ikke rettslig grunnlag for å trekke godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet tilbake Energidepartementet godkjente 8. august 2023 planene knyttet til Snøhvit Future-prosjektet. Dette gjaldt endret plan for utbygging og drift (PUD) og endret plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG, konsesjon til ny 420 kV-ledning fra Skaidi til Hyggevatn transformatorstasjon i Hammerfest og 132 kV-ledning fra Hyggevatn til Melkøya.

De nevnte vedtakene ble fattet etter omfattende og grundige prosesser i tråd med relevant lovgivning fastsatt av Stortinget.

Stortinget ble ikke forelagt prosjektet før godkjenning da prosjektet falt under investeringsgrensen, jf. fullmakt VI *Utbyggingsprosjekt på norsk kontinentalsokkel*. Hvorvidt saken likevel skulle forelegges Stortinget var også til stortingsbehandling som eget forslag, og et bredt flertall avviste at saken skulle legges frem for Stortinget før departementet fattet vedtak i saken.

Representantenes forslag vil i praksis være det samme som å trekke tilbake godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet. I Norge skal de som har fått tillatelser fra myndighetene kunne stole på at myndighetene ikke ombestemmer seg. Det er derfor svært strenge krav til omgjøring av vedtak når det rammer en privat part. Adgangen til å trekke tilbake et vedtak når utbygging er igangsatt og en vesentlig del av investeringen er gjort, er svært begrenset.

Det er ingen nye opplysninger eller fakta som er fremkommet etter at vedtakene ble fattet som kan gi grunnlag for omgjøring. Omgjøring av vedtakene for Snøhvit Future har ikke noe rettslig grunnlag, og vil i så fall være en ulovlig omgjøring. Det er derfor uaktuelt å trekke tilbake gitte tillatelser knyttet til Snøhvit Future-prosjektet.

Stabile og forutsigbare rammevilkår er en bærebjelke i norsk petroleumpolitikk og er helt avgjørende for at vi skal kunne videreutvikle petroleumssektoren. Skulle en forsøke en omgjøring, vil det være skadelig langt utover petroleumssektoren. Hvis staten plutselig skulle trekke tilbake godkjenninger av milliardprosjekter uten dekning i regelverket eller ved at faktagrunnlaget er endret, ville dette ha store næringspolitiske implikasjoner og investeringsklimaet i Norge vil bli svært negativt påvirket.

Equinor er operatør og en av rettighetshaverne i Snøhvitfeltet. Staten er eier i Equinor for å opprettholde et ledende energiselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge. Statens mål for eierskapet er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Det er uaktuelt å bruke eierskapet i Equinor for å forsøke å stanse Snøhvit Future-prosjektet eller pålegge selskapet å gjennomføre ytterligere utredninger av alternativer til Snøhvit Future-prosjektet, inklusive karbonfangst og -lagring i Finnmark. Ansvar for slike driftsrelaterte beslutninger verken skal eller bør tilligge staten som aksjonær, jf. rollefordelingen mellom eier og selskapene som følger av selskapslovgivningen og som omtalt i eierskapsmeldingen Meld. St. 6 (2022–2023).

En stans av prosjektet vil ha store negative konsekvenser

De forventede investeringene i Snøhvit Future-prosjektet er nå antatt å bli 16,3 mrd. i 2024-kroner. Snøhvit Future-prosjektet er under full utbygging/gjennomføring. Operatøren Equinor opplyser om at om lag 30 prosent av prosjektet allerede er gjennomført. Alle store kontrakter er tildelt og byggearbeidene har startet på alle steder som omfattes av prosjektet.

Rettighetshaverne har allerede brukt 5 mrd. kroner på utbyggingen. Rettighetshaverne har forpliktet seg til kostnader på mer enn 13 mrd. kroner.

Prosjektet gir store, positive ringvirkninger lokalt, regionalt og nasjonalt. Operatøren venter at 70 prosent av leveransene til prosjektet vil gå til bedrifter i Norge. I tillegg til vanlig bemanning på Hammerfest LNG, arbeider det i dag om lag 1100 personer med Snøhvit Future-prosjektet. Prosjektet er i byggefasen ventet å gi nasjonale sysselsettingsvirkninger på 5400 årsverk, hvorav 1700 av disse er regionale.

En stans av Snøhvit Future-prosjektet nå, slik representantenes forslag i praksis innebærer, vil ha alvorlige konsekvenser for produksjonen fra Snøhvitfeltet på kort, mellomlang og lang sikt. Det ville vært svært krevende og dyrt å endre prosjektet nå, og det vil skape usikkerhet om levetiden til Hammerfest LNG og arbeidsplassene på anlegget. Stans i prosjektet vil også påvirke leverandørene og deres ansatte som nå arbeider med å gjennomføre Snøhvit Future.

I godkjenningen av Snøhvit Future ble det stilt vilkår av hensyn til kraftsystemet

Hammerfest LNG drives i dag med fem gassturbindrevne generatorer som produserer strøm. I tillegg er det installert varmegjenvinning der restvarme fra eksosgass brukes til å dekke varmebehovet på Melkøya. Hammerfest LNG forsynes i tillegg med noe kraft fra nettet.

Energianlegget på Hammerfest LNG har egen anleggskonsesjon etter energiloven. Konsesjonen etter energiloven varer frem til 1. juli 2033. Konsesjonen berøres ikke av Snøhvit Future-prosjektet. Utfasingen av energianlegget vil, når den tid kommer, være gjenstand for en egen behandling etter energiloven. Dersom anlegget skal avvikles krever dette godkjenning av NVE.

I godkjenningene av Snøhvit Future-prosjektet ble det satt som vilkår at rettighetshaverne tidligst 1. januar 2030 kan øke sitt effektuttak utover det de har rett til å ta ut i dag, med

mindre departementet bestemmer noe annet. Rettighetshaverne la i sine planer opp til at omlegging til full drift med kraft fra nettet ville skje i løpet av 2028.

Videre er det i godkjenningene lagt til grunn at dersom hensynet til kraftsituasjonen tilsier det, vil departementet før 1. januar 2030 gå i dialog med rettighetshaverne for å finne avtalebaserte løsninger for å sikre periodevis drift ved det eksisterende energianlegget ved Hammerfest LNG fram til utløpet av konsesjonen på anlegget i 2033. Det er satt vilkår om at rettighetshaverne skal medvirke til en slik avtalebasert løsning. En avtalebasert løsning kan for eksempel være at rettighetshaverne driver anlegget i særlige perioder eller at staten overtar anlegget. En vurdering av behov for en slik løsning vil skje senest i 2028. Energidepartementet har initiert dialog med rettighetshaverne om oppfølgingen av dette vilkåret.

Alternative løsninger til drift med kraft fra nettet er vurdert flere ganger

Den første utbyggingsplanen for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG ble godkjent av departementet i 2002 etter at saken var fremmet for Stortinget.

Det ble i godkjenningen stilt vilkår om at rettighetshaverne i framtiden skulle «*tilstrebe å benytte utslippsreducerende teknologi som kan bidra til ytterligere reduksjon av klimagasser*». Rettighetshaverne har i flere runder vurdert alternativer for å redusere CO₂-utslippene, bl.a. omlegging til drift med kraft fra nettet og CO₂-håndtering.

Operatøren Statoil gjennomførte i 2010 en studie av CO₂-håndtering på de fem gassturbinene på anlegget. Tiltakskostnadene ved CO₂-håndtering ble i studien beregnet til 4500-6000 kroner per tonn CO₂. Rettighetshaverne konkluderte med at de ikke ville arbeide videre med løsningen på grunn av de høye tiltakskostnadene.

I forbindelse med planleggingen av Snøhvit Future-prosjektet foretok operatøren en ny vurdering av CO₂-håndtering på anlegget basert på studien fra 2010, og konkluderte med at det ikke hadde vært en teknologi- og kostnadsutvikling som endret konklusjonene. Alternativet ble derfor lagt bort i planleggingsfasen for Snøhvit Future.

Rettighetshaverne valgte høsten 2021 omlegging til drift med kraft fra nettet som løsning, og modnet denne frem til investeringsbeslutning og innlevering av utbyggingsplan til myndighetene i 2022. Departementet godkjente utbyggingsplanen i august 2023.

Rettighetshaverne har gjennom Snøhvit Future levert på de forventningene staten har hatt til utslippsreduksjoner fra anlegget siden 2002. CO₂-avgift og kvoteplikt under EU ETS har i lang tid vært hovedvirkemidlene for å redusere utslippene fra petroleumssektoren. Utslippskostnaden gir rettighetshaverne sterke incentiver til å redusere sine produksjonsutslipp. Samtidig gir de ikke insentiver til å gjennomføre svært dyre tiltak. Dersom rettighetshaverne skulle ha gjennomført svært dyre, og ulønnsomme utslippsreducerende tiltak med den statlig fastsatte forventede utslippskostnaden framover, som CO₂-håndtering ved Hammerfest LNG, ville regningen i all vesentlig grad tilfalle

fellesskapet. Dette fordi kostnadene ville gått til fradrag i petroleumsskatten slik at staten ville ha betalt 78 pst. av rettighetshavernes ekstrakostnader. I tillegg ville staten betale 100 pst. av kostnadene for SDØE/Petoros andel. Det betyr at over 80 pst. av merkostnadene ville betales av samfunnet i form av lavere innbetaling til Statens pensjonsfond utland (SPU).

Equinor vurderte i 2024, på eget initiativ, om det kunne være lønnsomt med et gasskraftverk med CO₂-håndtering i Finnmark for ytterligere å øke krafttilgangen i området. Det ble gjennomført mulighetsstudier av løsninger med gasskraftverk med CO₂-håndtering. Energidepartementet ble i november 2024 orientert om at arbeidet var avsluttet av selskapet fordi et slikt prosjekt ikke var kommersielt interessant. Departementet tok beslutningen til etterretning.

Det er også noen leverandører som har lansert løsninger med flytende gasskraftverk med CO₂-håndtering knyttet til Hammerfest LNG eller på andre steder langs kysten. Det vil være opp til disse aktørene å utvikle og beslutte slike prosjekter hvis de finner disse kommersielt attraktive.

Tidligere behandlinger av saken i Stortinget

Jeg vil minne representantene om at Snøhvit Future-prosjektet har flere ganger vært tema i Stortinget – både før og etter at departementet godkjente planene knyttet til prosjektet.

Stortinget behandlet våren 2023 Representantforslag 90 S (2022-2023) om *stortingsbehandling av endret plan for utbygging og drift (PUD) og plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG* fra Rødt. Et bredt flertall på Stortinget stemte mot forslaget.

Stortinget ba 18. april 2023 regjeringen om «... i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at fremtidig gassproduksjon blir redusert.». Stortingets vedtak ble fulgt opp i forbindelse med myndighetsbehandlingen av planene for Snøhvit Future.

Stortinget behandlet før jul i 2023 Representantforslag 21 S (2023-2024) om å stanse elektrifiseringen av Melkøya fra Rødt gjennom å trekke tilbake besluttede vedtak. Et bredt flertall på Stortinget stemte mot forslaget.

Om erstatningskraft generelt

Jeg vil også understreke at et krav om at petroleumsnæringen må «bidra med erstatningskraft» for å få godkjenning vil reise flere spørsmål knyttet til norsk energipolitikk, herunder likebehandlingsspørsmål.

Skulle en pålegge selskapene å investere i energiteknologier som selskapene ikke finner kommersielt lønnsomme, griper staten inn i disse beslutningene. På denne måten bryter et slikt forslag med rollefordelingen mellom myndigheter og petroleumsselskapene, inkludert prinsippene for petroleumsskatten og SDØE.

Et krav om at rettighetshaverne i nye prosjekter med kraft fra land må bidra med erstatningskraft tilsvarende eget forbruk, vil innebære at kostnadene ved omlegging til drift med kraft fra land vil øke så lenge kostnaden ved «erstatningskraften» som må skaffes kommer fra løsninger som per i dag ikke er lønnsomme, f.eks. havvind eller gasskraftverk med CO₂-håndtering. Økte kostnader som følge av et krav om erstatningskraft vil øke kostnadssiden ved slike prosjekter og dermed redusere lønnsomheten, øke tiltakskostnadene og gjøre kraft fra land-prosjekter enda mer krevende å beslutte for rettighetshaverne. Et slikt krav vil derfor trekke i retning av gjennomføring av færre prosjekter med kraft fra land og dermed mindre utslippsreduksjoner i Norge. Det vil igjen – hvis en for høy utslippskostnad opprettholdes – medføre fare for tidlig nedstengning og tap av samfunnsøkonomisk lønnsom produksjon.

Et slikt krav vil føre til at nye utbyggingsprosjekter blir mindre lønnsomme fordi de pålegges en merkostnad til etablering av ny kraftforsyning. Det kan gjøre det som framstår som marginale prosjekter ulønnsomme. Videre er det staten som vil betale den klart største delen av kostnadene ved et slikt krav, ikke rettighetshaverne, jf. omtale over i avsnitt om *Alternative løsninger til drift med kraft fra nettet er vurdert flere ganger*.

Merkostnader til erstatningskraft kan på generell basis føre til at prosjekter som gir utslippskutt i Norge ikke blir realisert og at det derfor heller ikke kommer «erstatningskraft».

En videreføring av dagens politikk med en sak til sak-vurdering av kraft fra land-prosjekter kombinert med en offensiv satsing på utbygging av ny kraftproduksjon, inkl. havvind, vil derimot kunne levere både lavere utslipp og økt kraftproduksjon.

Jeg anbefaler at forslaget ikke vedtas.

Med hilsen

Terje Aasland

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref

Vår ref
24/2475-

Dato
18. februar 2025

Svar på representantforslag 62 S (2024-2025) om å stanse elektrifiseringen av Hammerfest LNG på Melkøya

Jeg viser til brev fra Stortinget 6. februar 2025 vedlagt representantforslag 62 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Bengt Rune Strifeldt, Frank Edvard Sve, Per-Willy Amundsen, Erlend Wiborg, Hans Andreas Limi, Dagfinn Henrik Olsen, Himanshu Gulati, Silje Hjemdal og Marius Arion Nilsen.

Representantene fremmer følgende forslag:

- 1. Stortinget ber regjeringen snarest stanse elektrifiseringen av Hammerfest LNG på Melkøya.*
- 2. Stortinget ber regjeringen starte prosessen med å planlegge for utvidelse av gasskraftverket på Melkøya, for å fremskaffe nok kraft til Snøhvit Future-prosjektet.*
- 3. Stortinget ber regjeringen legge til rette for at Statnett kan frigi kraften som er tildelt elektrifiseringsprosjektet på Melkøya, og legge til rette for at næringsaktører kan søke om nettilgang og tildeling av denne kraften.*
- 4. Stortinget ber regjeringen redusere kravene for utslippskutt fra petroleumsvirksomhet på norsk sokkel.*

Snøhvitfeltet er Norges nest største gassfelt og produksjonen er derfor svært viktig for Norges posisjon som en pålitelig og langsiktig leverandør av gass. Hammerfest LNG (Melkøya) er Nord-Norges største industrianlegg og sysselsetter nær 700 personer, inkludert leverandører og lærlinger.

Rettighetshavere i Snøhvitfeltet er Equinor Energy AS (operatør, 36,79 pst.), Petoro AS (30,00 pst.), TotalEnergies EP Norge AS (18,40 pst.), Vår Energi ASA (12,00 pst.) og Harbour Energy Norge AS (2,81 pst.).

Snøhvit Future-prosjektet innebærer økt utvinning av gass fra Snøhvitfeltet gjennom landkompresjon og omlegging av energiforsyningen fra gassturbindrevne generatorer (energianlegget) til full drift med kraft fra nettet.

Snøhvit Future-prosjektet vil øke gassproduksjonen fra Snøhvitfeltet med om lag 55 mrd. Sm³ gass og forlenger levetiden på Hammerfest LNG til etter 2040. Prosjektet vil redusere CO₂-utslippene fra anlegget på Melkøya med 90 prosent, tilsvarende 850 000 tonn CO₂ per år. Omlegging til drift med kraft fra nettet vil føre til at gassen fra Snøhvit produseres med svært lave klimagassutslipp.

Prosjektet er avgjørende for å opprettholde en høy produksjon fra Snøhvitfeltet, og bidrar dermed til å sikre høye leveranser av gass fra felt på norsk kontinentalsokkel fram mot 2050. Leveransene av gass i form av LNG fra Snøhvitfeltet har markedsfleksibilitet gjennom at de kan fraktes og leveres til kjøpere, ikke bare i Europa, men over hele verden.

Det er ikke rettslig grunnlag for å trekke godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet tilbake Energidepartementet godkjente 8. august 2023 planene knyttet til Snøhvit Future-prosjektet. Dette gjaldt endret plan for utbygging og drift (PUD) og endret plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG, konsesjon til ny 420 kV-ledning fra Skaidi til Hyggevatn transformatorstasjon i Hammerfest og 132 kV-ledning fra Hyggevatn til Melkøya.

De nevnte vedtakene ble fattet etter omfattende og grundige prosesser i tråd med relevant lovgivning fastsatt av Stortinget.

Stortinget ble ikke forelagt prosjektet før godkjenning da prosjektet falt under investeringsgrensen, jf. fullmakt VI *Utbyggingsprosjekt på norsk kontinentalsokkel*. Hvorvidt saken likevel skulle forelegges Stortinget var også til stortingsbehandling som eget forslag, og et bredt flertall avviste at saken skulle legges frem for Stortinget før departementet fattet vedtak i saken.

Representantenes forslag 1 vil i praksis innebære å trekke tilbake godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet. I Norge skal de som har fått tillatelser fra myndighetene kunne stole på at myndighetene ikke ombestemmer seg. Det er derfor svært strenge krav til omgjøring av vedtak når det rammer en privat part. Adgangen til å trekke tilbake et vedtak når utbygging er igangsatt og en vesentlig del av investeringen er gjort, er svært begrenset.

Det er ingen nye opplysninger eller fakta som er fremkommet etter at vedtakene ble fattet som kan gi grunnlag for omgjøring. Omgjøring av vedtakene for Snøhvit Future har ikke noe rettslig grunnlag, og vil i så fall være en ulovlig omgjøring. Det er derfor uaktuelt å trekke tilbake gitte tillatelser knyttet til Snøhvit Future-prosjektet.

Stabile og forutsigbare rammevilkår er en bærebjelke i norsk petroleumpolitikk og er helt avgjørende for at vi skal kunne videreutvikle petroleumssektoren. Skulle en forsøke en omgjøring, vil det være skadelig langt utover petroleumssektoren. Hvis staten plutselig skulle trekke tilbake godkjenninger av milliardprosjekter uten dekning i regelverket eller ved at faktagrunnlaget er endret, vil dette ha store næringspolitiske implikasjoner og investeringsklimaet i Norge vil bli svært negativt påvirket.

En stans av prosjektet vil få store negative konsekvenser

De forventede investeringene i Snøhvit Future-prosjektet er nå antatt å bli 16,3 mrd. i 2024-kroner. Snøhvit Future-prosjektet er under full utbygging/gjennomføring. Operatøren Equinor opplyser om at om lag 30 prosent av prosjektet allerede er gjennomført. Alle store kontrakter er tildelt og byggearbeidene har startet på alle steder som omfattes av prosjektet. Rettighetshaverne har allerede brukt 5 mrd. kroner på utbyggingen. Rettighetshaverne har forpliktet seg til kostnader på mer enn 13 mrd. kroner.

Prosjektet gir store, positive ringvirkninger lokalt, regionalt og nasjonalt. Operatøren venter at 70 prosent av leveransene til prosjektet vil gå til bedrifter i Norge. I tillegg til vanlig bemanning på Hammerfest LNG, arbeider det i dag om lag 1100 personer med Snøhvit Future-prosjektet. Prosjektet er i byggefasen ventet å gi nasjonale sysselsettingsvirkninger på 5400 årsverk, hvorav 1700 av disse er regionale.

En stans av Snøhvit Future-prosjektet nå, slik representantene foreslår, vil ha alvorlige konsekvenser for produksjonen fra Snøhvitfeltet på kort, mellomlang og lang sikt. Det ville vært svært krevende og dyrt å endre prosjektet nå, og det vil skape usikkerhet om levetiden til Hammerfest LNG og arbeidsplassene på anlegget. Stans i prosjektet vil også påvirke leverandørene og deres ansatte som nå arbeider med å gjennomføre Snøhvit Future.

Reservasjon av kapasitet i nettet

Det er nettselskapene som forvalter kapasiteten i strømmettet og som behandler forespørsler om ny og økt kapasitet i nettet. Dersom et prosjekt som har fått reservere kapasitet i nettet likevel ikke skal gjennomføres, vil nettselskapet omfordele denne kapasiteten til andre prosjekter. Når det gjelder forslag om å instruere Statnett til å frigjøre kapasiteten som er reservert til Snøhvit Future-prosjektet, så er det uansett ikke aktuelt all den tid regjeringen hverken ønsker eller har hjemmel til å trekke tilbake godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet.

For øvrig viser jeg til at reservert kapasitet til Snøhvit Future utgjør en begrenset del av reservert kapasitet i strømmettet i nord. Snøhvit Future-prosjektet har reservert 350 MW i transmisjonsnettet. I området nord for Ofoten er det reservert vesentlig mer kapasitet i strømmettet. Reservasjonen til Hammerfest LNG utgjør om lag en fjerdedel av det reserverte volumet i dette området. Det vil si at om lag 75 prosent er reservert til andre nærings- og industriplaner, særlig innen hydrogen og ammoniakk. Dersom man ser hele prisområdet NO4 under ett, utgjør Hammerfest LNG 15 prosent av det reserverte volumet.

For å legge til rette for vekst og utvikling i Finnmark har regjeringen lansert et kraft- og industriløft der det ble satt mål om å få på plass nytt nett og ny fornybar kraftproduksjon innen 2030, forutsatt konsesjon. Kraft- og industriløftet er lansert uavhengig av godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet, og er ingen betingelse for at elektrifiseringen kan gjennomføres. NVE er bedt om å prioritere framdrift i behandlingen av konsesjonssøknader om nett og kraftproduksjon i Finnmark høyt. Statnett prioriterer nettutviklingen i område Nord, med særlig vekt på Finnmark. I Systemutviklingsplan 2023 trekker Statnett frem Finnmark og Helgeland som områder hvor det er særlig viktig med fremdrift i nettutviklingen.

I oktober 2023 besluttet Statnett å reservere kapasitet til 465 MW økt forbruk nord for Ofoten. Noe av forbruket vil tilknyttes på vilkår som sikrer forsyningssikkerheten. Deler av volumet var kapasitet som ble frigjort fra aktører som Statnett ikke lenger vurderte som tilstrekkelig modne, mens 215 MW var ny kapasitet som følge av regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark. Forventninger om økt kraftproduksjon i nordområdet, ga ifølge Statnett grunnlag for å frigi denne kapasiteten til økt forbruk. Dette viser at regjeringens politikk virker.

I godkjenningen av Snøhvit Future ble det stilt vilkår av hensyn til kraftsystemet

Hammerfest LNG drives i dag med fem gassturbindrevne generatorer som produserer strøm. I tillegg er det installert varmegjenvinning der restvarme fra eksosgass brukes til å dekke varmebehovet på Melkøya. Hammerfest LNG forsynes i tillegg med noe kraft fra nettet.

Energianlegget på Hammerfest LNG har egen anleggskonsesjon etter energiloven. Konsesjonen etter energiloven varer frem til 1. juli 2033. Konsesjonen berøres ikke av Snøhvit Future-prosjektet. Utfasingen av energianlegget vil, når den tid kommer, være gjenstand for en egen behandling etter energiloven. Dersom anlegget skal avvikles krever dette godkjenning av NVE.

I godkjenningene av Snøhvit Future-prosjektet ble det satt som vilkår at rettighetshaverne tidligst 1. januar 2030 kan øke sitt effektuttak utover det de har rett til å ta ut i dag, med mindre departementet bestemmer noe annet. Rettighetshaverne la i sine planer opp til at omlegging til full drift med kraft fra nettet ville skje i løpet av 2028.

Videre er det i godkjenningene lagt til grunn at dersom hensynet til kraftsituasjonen tilsier det, vil departementet før 1. januar 2030 gå i dialog med rettighetshaverne for å finne avtalebaserte løsninger for å sikre periodevis drift ved det eksisterende energianlegget ved Hammerfest LNG fram til utløpet av konsesjonen på anlegget i 2033. Det er satt vilkår om at rettighetshaverne skal medvirke til en slik avtalebasert løsning. En avtalebasert løsning kan for eksempel være at rettighetshaverne driver anlegget i særlige perioder eller at staten overtar anlegget. En vurdering av behov for en slik løsning vil skje senest i 2028. Energidepartementet har initiert dialog med rettighetshaverne om oppfølgingen av dette vilkåret.

Tidligere behandlinger i Stortinget

Snøhvit Future-prosjektet har flere ganger vært tema i Stortinget – både før og etter at departementet godkjente planene knyttet til prosjektet.

Stortinget behandlet våren 2023 Representantforslag 90 S (2022-2023) om *stortingsbehandling av endret plan for utbygging og drift (PUD) og plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG fra Rødt*. Et bredt flertall på Stortinget stemte mot forslaget.

Stortinget ba 18. april 2023 regjeringen om «... i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at fremtidig gassproduksjon blir redusert.». Stortingets vedtak ble fulgt opp i forbindelse med myndighetsbehandlingen av planene for Snøhvit Future.

Stortinget behandlet før jul i 2023 Representantforslag 21 S (2023-2024) om å stanse elektrifiseringen av Melkøya fra Rødt gjennom å trekke tilbake besluttede vedtak. Et bredt flertall på Stortinget stemte mot forslaget.

Når det gjelder forslag 4 om at Stortinget skal be regjeringen om å «*redusere kravene for utslippskutt fra petroleumsvirksomhet på norsk sokkel*» vil jeg vise til at hovedvirkemidlene for å få ned utslippene av klimagasser fra petroleumssektoren er kvoteplikt og CO₂-avgift. Høye utslippskostnader gir selskapene sterk egeninteresse av å redusere utslippene fra produksjonen. Det er samlet nivå på kvoter og CO₂-avgift som er avgjørende for hvor store utslippsreduksjoner selskapene gjennomfører.

I forbindelse med behandlingen av Innst. 351 L (2019-2020) om midlertidige endringer i petroleumsskatteloven fattet Stortinget 10. juni 2020 anmodningsvedtak nr. 684:

«Stortinget ber regjeringen sammen med bransjen legge frem en plan for hvordan utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel reduseres med 50 pst. innen 2030, sammenlignet med 2005, innenfor dagens virkemiddelbruk. Videre må planen ivareta hensynet til kostnadseffektive utslippsreduksjoner, herunder videre elektrifisering av eksisterende felt og lav- og nullutslippsteknologi på nye felt og hensynet til kraftsystemet på fastlandet. Dette arbeidet ferdigstilles i løpet av 2021.»

Solberg-regjeringen konkretiserte oppfølgingen av vedtaket i Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser. I meldingen gikk det frem at regjeringen ville:

«- følge opp anmodningsvedtak nr. 684 ved å etablere en plan der vi måler og synliggjør framdriften i selskapenes arbeid med å redusere utslippene fra norsk olje- og gassproduksjon over tid

- gi en status for utslippsutviklingen i de årlige budsjettproposisjonene samt gi en bredere gjennomgang hvert tredje år, første gang i 2024
- dersom utslippsutviklingen viser vesentlige avvik fra 2021-planen, komme tilbake i 2024 med en vurdering av behovet for tiltak i forbindelse med prosessen knyttet til innmeldingene av forsterkede klimamål og ny klimamelding»

I Prop. 1 S (2021-2022) for Olje- og energidepartementet ble disse punktene fulgt opp.

Støre-regjeringen har siden gitt en status for utslippsutviklingen i de årlige budsjettproposisjonene for Energidepartementet. I Prop. 1 S (2024-2025) blir det i den beregningstekniske prognosen anslått at utslippene i sektoren vil bli redusert med om lag 38 prosent i 2030, sammenlignet med nivået i 2005. Anslaget er usikkert. Det anslås videre at en reduksjon på 50 prosent blir nådd i første halvdel av 2030-åra. Denne rapporteringen innebærer ikke krav til selskapene i petroleumssektoren om utslippskutt, og en ev. endring i denne rapporteringen vil ikke påvirke selskapenes incentiver til å gjennomføre utslippsreduksjoner.

Jeg anbefaler at forslagene ikke vedtas.

Med hilsen

Terje Aasland

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref

Vår ref
24/2475-

Dato
18. februar 2025

Svar på representantforslag 67 S (2024-2025) om å stanse elektrifiseringen av Melkøya

Jeg viser til brev fra Stortinget 6. februar 2025 vedlagt representantforslag 67 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Hanne Benedikte Wiig og Sofie Marhaug.

Representantene fremmer følgende forslag:

1. *Stortinget ber regjeringen instruere Statnett om å frata Equinor reservert nytt forbruk til Snøhvit Future og elektrifiseringen av Hammerfest LNG på Melkøya.*
2. *Stortinget ber regjeringen bruke eierskapet i Equinor til å sørge for at selskapet kutter sine utslipp på andre måter enn ved elektrifisering av Hammerfest LNG på Melkøya og utreder karbonfangst og -lagring videre.*
3. *Stortinget ber regjeringen instruere Norges vassdrags- og energidirektorat om å stanse behandlingen av vindkraftsøknader i Finnmark tilknyttet det såkalte «industri- og kraftløftet».*

Snøhvitfeltet er Norges nest største gassfelt og produksjonen er derfor svært viktig for Norges posisjon som en pålitelig og langsiktig leverandør av gass. Hammerfest LNG (Melkøya) er Nord-Norges største industrianlegg og sysselsetter nær 700 personer, inkludert leverandører og lærlinger.

Rettighetshavere i Snøhvitfeltet er Equinor Energy AS (operatør, 36,79 pst.), Petoro AS (30,00 pst.), TotalEnergies EP Norge AS (18,40 pst.), Vår Energi ASA (12,00 pst.) og Harbour Energy Norge AS (2,81 pst.).

Snøhvit Future-prosjektet innebærer økt utvinning av gass fra Snøhvitfeltet gjennom landkompresjon og omlegging av energiforsyningen fra gassturbindrevne generatorer (energianlegget) til full drift med kraft fra nettet.

Snøhvit Future-prosjektet vil øke gassproduksjonen fra Snøhvitfeltet med om lag 55 mrd. Sm³ gass og forlenger levetiden på Hammerfest LNG til etter 2040. Prosjektet vil redusere CO₂-utslippene fra anlegget på Melkøya med 90 prosent, tilsvarende 850 000 tonn CO₂ per år. Omlegging til drift med kraft fra nettet vil føre til at gassen fra Snøhvit produseres med svært lave klimagassutslipp.

Prosjektet er avgjørende for å opprettholde en høy produksjon fra Snøhvitfeltet, og bidrar dermed til å sikre høye leveranser av gass fra felt på norsk kontinentalsokkel fram mot 2050. Leveransene av gass i form av LNG fra Snøhvitfeltet har markedsfleksibilitet gjennom at de kan fraktes og leveres til kjøpere, ikke bare i Europa, men over hele verden.

Det er ikke rettslig grunnlag for å trekke godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet tilbake Energidepartementet godkjente 8. august 2023 planene knyttet til Snøhvit Future-prosjektet. Dette gjaldt endret plan for utbygging og drift (PUD) og endret plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG, konsesjon til ny 420 kV-ledning fra Skaidi til Hyggevatn transformatorstasjon i Hammerfest og 132 kV-ledning fra Hyggevatn til Melkøya.

De nevnte vedtakene ble fattet etter omfattende og grundige prosesser i tråd med relevant lovgivning fastsatt av Stortinget.

Stortinget ble ikke forelagt prosjektet før godkjenning da prosjektet falt under investeringsgrensen, jf. fullmakt VI *Utbyggingsprosjekt på norsk kontinentalsokkel*. Hvorvidt saken likevel skulle forelegges Stortinget var også til stortingsbehandling som eget forslag, og et bredt flertall avviste at saken skulle legges frem for Stortinget før departementet fattet vedtak i saken.

Representantenes forslag vil i praksis innebære å trekke tilbake godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet. I Norge skal de som har fått tillatelser fra myndighetene kunne stole på at myndighetene ikke ombestemmer seg. Det er derfor svært strenge krav til omgjøring av vedtak når det rammer en privat part. Adgangen til å trekke tilbake et vedtak når utbygging er igangsatt og en vesentlig del av investeringen er gjort, er svært begrenset.

Det er ingen nye opplysninger eller fakta som er fremkommet etter at vedtakene ble fattet som kan gi grunnlag for omgjøring. Omgjøring av vedtakene for Snøhvit Future har ikke noe rettslig grunnlag, og vil i så fall være en ulovlig omgjøring. Det er derfor uaktuelt å trekke tilbake gitte tillatelser knyttet til Snøhvit Future-prosjektet.

Stabile og forutsigbare rammevilkår er en bærebjelke i norsk petroleumspolitik og er helt avgjørende for at vi skal kunne videreutvikle petroleumssektoren. Skulle en forsøke en omgjøring, vil det være skadelig langt utover petroleumssektoren. Hvis staten plutselig skulle

trekke tilbake godkjenninger av milliardprosjekter uten dekning i regelverket eller ved at faktagrunnlaget er endret, ville dette ha store næringspolitiske implikasjoner og investeringsklimaet i Norge vil bli svært negativt påvirket.

Equinor er operatør og en av rettighetshaverne i Snøhvitfeltet. Staten er eier i Equinor for å opprettholde et ledende energiselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge. Statens mål for eierskapet er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Det er uaktuelt å bruke eierskapet i Equinor for å forsøke å stanse Snøhvit Future-prosjektet eller pålegge selskapet å gjennomføre ytterligere utredninger av alternativer til Snøhvit Future-prosjektet, inklusive karbonfangst og -lagring i Finnmark. Ansvar for slike driftsrelaterte beslutninger verken skal eller bør tillegges staten som aksjonær, jf. rollefordelingen mellom eier og selskapene som følger av selskapslovgivningen og som omtalt i eierskapsmeldingen Meld. St. 6 (2022–2023).

En stans av prosjektet vil ha store negative konsekvenser

De forventede investeringene i Snøhvit Future-prosjektet er nå antatt å bli 16,3 mrd. i 2024-kroner. Snøhvit Future-prosjektet er under full utbygging/gjennomføring. Operatøren Equinor opplyser om at om lag 30 prosent av prosjektet allerede er gjennomført. Alle store kontrakter er tildelt og byggearbeidene har startet på alle steder som omfattes av prosjektet. Rettighetshaverne har allerede brukt 5 mrd. kroner på utbyggingen. Rettighetshaverne har forpliktet seg til kostnader på mer enn 13 mrd. kroner.

Prosjektet gir store, positive ringvirkninger lokalt, regionalt og nasjonalt. Operatøren venter at 70 prosent av leveransene til prosjektet vil gå til bedrifter i Norge. I tillegg til vanlig bemanning på Hammerfest LNG, arbeider det i dag om lag 1100 personer med Snøhvit Future-prosjektet. Prosjektet er i byggefasen ventet å gi nasjonale sysselsettingsvirkninger på 5400 årsverk, hvorav 1700 av disse er regionale.

En stans av Snøhvit Future-prosjektet nå vil ha alvorlige konsekvenser for produksjonen fra Snøhvitfeltet på kort, mellomlang og lang sikt. Det ville vært svært krevende og dyrt å endre prosjektet nå, og det vil skape usikkerhet om levetiden til Hammerfest LNG og arbeidsplassene på anlegget. Stans i prosjektet vil også påvirke leverandørene og deres ansatte som nå arbeider med å gjennomføre Snøhvit Future.

Reservasjon av kapasitet i nettet

Det er nettselskapene som forvalter kapasiteten i strømmettet og som behandler forespørsler om ny og økt kapasitet i nettet. Dersom et prosjekt som har fått reservere kapasitet i nettet likevel ikke skal gjennomføres, vil nettselskapet omfordele denne kapasiteten til andre prosjekter. Når det gjelder forslag om å instruere Statnett til å frigjøre kapasiteten som er reservert til Snøhvit Future-prosjektet, så er det uansett ikke aktuelt all den tid regjeringen hverken ønsker eller har hjemmel til å trekke tilbake godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet.

For øvrig viser jeg til at reservert kapasitet til Snøhvit Future utgjør en begrenset del av reservert kapasitet i strømmettet i nord. Snøhvit Future-prosjektet har reservert 350 MW i

transmisjonsnettet. I området nord for Ofoten er det reservert vesentlig mer kapasitet i strømmettet. Reservasjonen til Hammerfest LNG utgjør om lag en fjerdedel av det reserverte volumet i dette området. Det vil si at om lag 75 prosent er reservert til andre nærings- og industriplaner, særlig innen hydrogen og ammoniakk. Dersom man ser hele prisområdet NO4 under ett, utgjør Hammerfest LNG 15 prosent av det reserverte volumet.

For å legge til rette for vekst og utvikling i Finnmark har regjeringen lansert et kraft- og industriløft der det ble satt mål om å få på plass nytt nett og ny fornybar kraftproduksjon innen 2030, forutsatt konsesjon. Kraft- og industriløftet er lansert uavhengig av godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet, og er ingen betingelse for at elektrifiseringen kan gjennomføres. NVE er bedt om å prioritere framdrift i behandlingen av konsesjonssøknader om nett og kraftproduksjon i Finnmark høyt. Statnett prioriterer nettviklingen i område Nord, med særlig vekt på Finnmark. I Systemutviklingsplan 2023 trekker Statnett frem Finnmark og Helgeland som områder hvor det er særlig viktig med fremdrift i nettviklingen.

I oktober 2023 besluttet Statnett å reservere kapasitet til 465 MW økt forbruk nord for Ofoten. Noe av forbruket vil tilknyttes på vilkår som sikrer forsyningssikkerheten. Deler av volumet var kapasitet som ble frigjort fra aktører som Statnett ikke lenger vurderte som tilstrekkelig modne, mens 215 MW var ny kapasitet som følge av regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark. Forventninger om økt kraftproduksjon i nordområdet, ga ifølge Statnett grunnlag for å frigi denne kapasiteten til økt forbruk. Dette viser at regjeringens politikk virker.

I godkjenningen av Snøhvit Future ble det stilt vilkår av hensyn til kraftsystemet

Hammerfest LNG drives i dag med fem gassturbindrevne generatorer som produserer strøm. I tillegg er det installert varmegjenvinning der restvarme fra eksosgass brukes til å dekke varmebehovet på Melkøya. Hammerfest LNG forsynes i tillegg med noe kraft fra nettet.

Energianlegget på Hammerfest LNG har egen anleggskonsesjon etter energiloven. Konsesjonen etter energiloven varer frem til 1. juli 2033. Konsesjonen berøres ikke av Snøhvit Future-prosjektet. Utfasingen av energianlegget vil, når den tid kommer, være gjenstand for en egen behandling etter energiloven. Dersom anlegget skal avvikles krever dette godkjenning av NVE.

I godkjenningene av Snøhvit Future-prosjektet ble det satt som vilkår at rettighetshaverne tidligst 1. januar 2030 kan øke sitt effektuttak utover det de har rett til å ta ut i dag, med mindre departementet bestemmer noe annet. Rettighetshaverne la i sine planer opp til at omlegging til full drift med kraft fra nettet ville skje i løpet av 2028.

Videre er det i godkjenningene lagt til grunn at dersom hensynet til kraftsituasjonen tilsier det, vil departementet før 1. januar 2030 gå i dialog med rettighetshaverne for å finne avtalebaserte løsninger for å sikre periodevis drift ved det eksisterende energianlegget ved Hammerfest LNG fram til utløpet av konsesjonen på anlegget i 2033. Det er satt vilkår om at rettighetshaverne skal medvirke til en slik avtalebasert løsning. En avtalebasert løsning kan

for eksempel være at rettighetshaverne driver anlegget i særlige perioder eller at staten overtar anlegget. En vurdering av behov for en slik løsning vil skje senest i 2028. Energidepartementet har initiert dialog med rettighetshaverne om oppfølgingen av dette vilkåret.

Alternative løsninger til drift med kraft fra nettet er vurdert flere ganger

Jeg vil understreke overfor representantene at ulike alternativer for kraftforsyning til Hammerfest LNG, herunder gasskraftverk med CCS, er utredet flere ganger.

Den første utbyggingsplanen for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG ble godkjent av departementet i 2002 etter at saken var fremmet for Stortinget. Det ble i godkjenningen stilt vilkår om at rettighetshaverne i framtiden skulle *«tilstrebe å benytte utslippsreducerende teknologi som kan bidra til ytterligere reduksjon av klimagasser»*. Rettighetshaverne har i flere runder vurdert alternativer for å redusere CO₂-utslippene, bl.a. omlegging til drift med kraft fra nettet og CO₂-håndtering.

Operatøren Statoil gjennomførte i 2010 en studie av CO₂-håndtering på de fem gassturbinene på anlegget. Tiltakskostnadene ved CO₂-håndtering ble i studien beregnet til 4500-6000 kroner per tonn CO₂. Rettighetshaverne konkluderte med at de ikke ville arbeide videre med løsningen på grunn av de høye tiltakskostnadene.

I forbindelse med planleggingen av Snøhvit Future-prosjektet foretok operatøren en ny vurdering av CO₂-håndtering på anlegget basert på studien fra 2010, og konkluderte med at det ikke hadde vært en teknologi- og kostnadsutvikling som endret konklusjonene. Alternativet ble derfor lagt bort i planleggingsfasen for Snøhvit Future.

Rettighetshaverne valgte høsten 2021 omlegging til drift med kraft fra nettet som løsning, og modnet denne frem til investeringsbeslutning og innlevering av utbyggingsplan til myndighetene i 2022. Departementet godkjente utbyggingsplanen i august 2023.

Rettighetshaverne har gjennom Snøhvit Future levert på de forventningene staten har hatt til utslippsreduksjoner fra anlegget siden 2002. CO₂-avgift og kvoteplikt under EU ETS har i lang tid vært hovedvirkemidlene for å redusere utslippene fra petroleumssektoren. Utslippskostnaden gir rettighetshaverne sterke incentiver til å redusere sine produksjonsutslipp. Samtidig gir de ikke incentiver til å gjennomføre svært dyre tiltak. Dersom rettighetshaverne skulle ha gjennomført svært dyre, og ulønnsomme utslippsreducerende tiltak med den statlig fastsatte forventede utslippskostnaden framover, som CO₂-håndtering ved Hammerfest LNG, ville regningen i all vesentlig grad tilfalle fellesskapet. Dette fordi kostnadene ville gått til fradrag i petroleumsskatten slik at staten ville ha betalt 78 pst. av rettighetshavernes ekstrakostnader. I tillegg ville staten betale 100 pst. av kostnadene for SDØE/Petoros andel. Det betyr at over 80 pst. av merkostnadene ville betales av samfunnet i form av lavere innbetaling til Statens pensjonsfond utland (SPU).

Equinor vurderte i 2024, på eget initiativ, om det kunne være lønnsomt med et gasskraftverk med CO₂-håndtering i Finnmark for ytterligere å øke krafttilgangen i området. Det ble gjennomført mulighetsstudier av løsninger med gasskraftverk med CO₂-håndtering. Energidepartementet ble i november 2024 orientert om at arbeidet var avsluttet av selskapet fordi et slikt prosjekt ikke var kommersielt interessant. Departementet tok beslutningen til etterretning.

Det er også noen leverandører som har lansert løsninger med flytende gasskraftverk med CO₂-håndtering knyttet til Hammerfest LNG eller på andre steder langs kysten. Det vil være opp til disse aktørene å utvikle og beslutte slike prosjekter hvis de finner disse kommersielt attraktive.

Stanse behandlingen av vindkraftsøknader i Finnmark

Når det gjelder forslaget om at regjeringen bes: «*instruere Norges vassdrags- og energidirektorat om å stanse behandlingen av vindkraftsøknader i Finnmark ...*», vil jeg vise til at regjeringen parallelt med godkjenningene knyttet til Snøhvit Future-prosjektet, har lansert en ambisjon om å revitalisere kraftsystemet i Finnmark. Et system som i dag er preget av lite fleksibilitet og flere lag med nettbegrensninger.

NVE har nylig hatt på høring meldinger med forslag til utredningsprogram for 11 vindkraftverk og 4 kraftledninger i Finnmark. Fristen for høringsinnspill var 1. februar 2025. Nå skal NVE vurdere høringsinnspillene og fastsette konsekvensutredningsprogram. Deretter er det opp til tiltakshaverne å gjennomføre konsekvensutredninger og eventuelt søke NVE om konsesjon til tiltakene.

Behandlingen av disse prosjektene følger saksbehandlingsregler nedfelt i energiloven, plan- og bygningsloven inkl. forskrift om konsekvensutredninger og forvaltningsloven og alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

Behandlinger i Stortinget

Jeg vil avslutningsvis minne representantene om at Snøhvit Future-prosjektet flere ganger har vært tema i Stortinget – både før og etter at departementet godkjente planene knyttet til prosjektet.

Stortinget behandlet våren 2023 Representantforslag 90 S (2022-2023) om *stortingsbehandling av endret plan for utbygging og drift (PUD) og plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG* fra Rødt. Et bredt flertall på Stortinget stemte mot forslaget.

Stortinget ba 18. april 2023 regjeringen om «... i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at fremtidig gassproduksjon blir redusert.». Stortingets vedtak ble fulgt opp i forbindelse med myndighetsbehandlingen av planene for Snøhvit Future.

Stortinget behandlet før jul i 2023 Representantforslag 21 S (2023-2024) *om å stanse elektrifiseringen av Melkøya* fra Rødt gjennom å trekke tilbake besluttede vedtak. Et bredt flertall på Stortinget stemte mot forslaget.

Jeg anbefaler at forslagene ikke vedtas.

Med hilsen

Terje Aasland

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref

Vår ref
24/2475-

Dato
18. februar 2025

Svar på representantforslag 70 S (2024-2025) om å stenge Hammerfest LNG innen 2030

Jeg viser til brev fra Stortinget 6. februar 2025 vedlagt representantforslag 70 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Sigrid Zurbuchen Heiberg og Rasmus Hansson.

Representantene fremmer følgende forslag:

- 1. Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for stenging av Hammerfest LNG innen 2030.*
- 2. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at eventuell karbonfangst og -lagring (CCS) på Hammerfest LNG ikke skal finansieres med statlige midler.*

Snøhvitfeltet er Norges nest største gassfelt og produksjonen er derfor svært viktig for Norges posisjon som en pålitelig og langsiktig leverandør av gass. Hammerfest LNG (Melkøya) er Nord-Norges største industrianlegg og sysselsetter nær 700 personer, inkludert leverandører og lærlinger.

Rettighetshavere i Snøhvitfeltet er Equinor Energy AS (operatør, 36,79 pst.), Petoro AS (30,00 pst.), TotalEnergies EP Norge AS (18,40 pst.), Vår Energi ASA (12,00 pst.) og Harbour Energy Norge AS (2,81 pst.).

Snøhvit Future-prosjektet innebærer økt utvinning av gass fra Snøhvitfeltet gjennom landkompresjon og omlegging av energiforsyningen fra gassturbindrevne generatorer (energianlegget) til full drift med kraft fra nettet.

Snøhvit Future-prosjektet vil øke gassproduksjonen fra Snøhvitfeltet med om lag 55 mrd. Sm³ gass og forlenger levetiden på Hammerfest LNG til etter 2040. Prosjektet vil redusere CO₂-utslippene fra anlegget på Melkøya med 90 prosent, tilsvarende 850 000 tonn CO₂ per år. Omlegging til drift med kraft fra nettet vil føre til at gassen fra Snøhvit produseres med svært lave klimagassutslipp.

Prosjektet er avgjørende for å opprettholde en høy produksjon fra Snøhvitfeltet, og bidrar dermed til å sikre høye leveranser av gass fra felt på norsk kontinentalsokkel fram mot 2050. Leveransene av gass i form av LNG fra Snøhvitfeltet har markedsfleksibilitet gjennom at de kan fraktes og leveres til kjøpere, ikke bare i Europa, men over hele verden.

Det er ikke rettslig grunnlag for å trekke godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet tilbake Energidepartementet godkjente 8. august 2023 planene knyttet til Snøhvit Future-prosjektet. Dette gjaldt endret plan for utbygging og drift (PUD) og endret plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG, konsesjon til ny 420 kV-ledning fra Skaidi til Hyggevatn transformatorstasjon i Hammerfest og 132 kV-ledning fra Hyggevatn til Melkøya.

De nevnte vedtakene ble fattet etter omfattende og grundige prosesser i tråd med relevant lovgivning fastsatt av Stortinget.

Stortinget ble ikke forelagt prosjektet før godkjenning da prosjektet falt under investeringsgrensen, jf. fullmakt VI *Utbyggingsprosjekt på norsk kontinentalsokkel*. Hvorvidt saken likevel skulle forelegges Stortinget var også til stortingsbehandling som eget forslag, og et bredt flertall avviste at saken skulle legges frem for Stortinget før departementet fattet vedtak i saken.

Representantenes forslag vil i praksis være det samme som å trekke tilbake godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet. I Norge skal de som har fått tillatelser fra myndighetene kunne stole på at myndighetene ikke ombestemmer seg. Det er derfor svært strenge krav til omgjøring av vedtak når det rammer en privat part. Adgangen til å trekke tilbake et vedtak når utbygging er igangsatt og en vesentlig del av investeringen er gjort, er svært begrenset.

Det er ingen nye opplysninger eller fakta som er fremkommet etter at vedtakene ble fattet som kan gi grunnlag for omgjøring. Omgjøring av vedtakene for Snøhvit Future har ikke noe rettslig grunnlag, og vil i så fall være en ulovlig omgjøring. Det er derfor uaktuelt å trekke tilbake gitte tillatelser knyttet til Snøhvit Future-prosjektet.

Stabile og forutsigbare rammevilkår er en bærebjelke i norsk petroleumspolitik og er helt avgjørende for at vi skal kunne videreutvikle petroleumssektoren. Skulle en forsøke en omgjøring, vil det være skadelig langt utover petroleumssektoren. Hvis staten plutselig skulle trekke tilbake godkjenninger av milliardprosjekter uten dekning i regelverket eller ved at faktagrunnlaget er endret, vil dette ha store næringspolitiske implikasjoner og investeringsklimaet i Norge vil bli svært negativt påvirket.

En stans av prosjektet vil ha store negative konsekvenser

De forventede investeringene i Snøhvit Future-prosjektet er nå antatt å bli 16,3 mrd. i 2024-kroner. Snøhvit Future-prosjektet er under full utbygging/gjennomføring. Operatøren Equinor opplyser om at om lag 30 prosent av prosjektet allerede er gjennomført. Alle store kontrakter er tildelt og byggearbeidene har startet på alle steder som omfattes av prosjektet. Rettighetshaverne har allerede brukt 5 mrd. kroner på utbyggingen. Rettighetshaverne har forpliktet seg til kostnader på mer enn 13 mrd. kroner.

Prosjektet gir store, positive ringvirkninger lokalt, regionalt og nasjonalt. Operatøren venter at 70 prosent av leveransene til prosjektet vil gå til bedrifter i Norge. I tillegg til vanlig bemanning på Hammerfest LNG, arbeider det i dag om lag 1100 personer med Snøhvit Future-prosjektet. Prosjektet er i byggefasen ventet å gi nasjonale sysselsettingsvirkninger på 5400 årsverk, hvorav 1700 av disse er regionale.

En stans av Snøhvit Future-prosjektet nå vil ha alvorlige konsekvenser for produksjonen fra Snøhvitfeltet på kort, mellomlang og lang sikt. Det ville vært svært krevende og dyrt å endre prosjektet nå, og det vil skape usikkerhet om levetiden til Hammerfest LNG og arbeidsplassene på anlegget. Stans i prosjektet vil også påvirke leverandørene og deres ansatte som nå arbeider med å gjennomføre Snøhvit Future.

I godkjenningen av Snøhvit Future ble det stilt vilkår av hensyn til kraftsystemet

Hammerfest LNG drives i dag med fem gassturbindrevne generatorer som produserer strøm. I tillegg er det installert varmegjenvinning der restvarme fra eksosgass brukes til å dekke varmebehovet på Melkøya. Hammerfest LNG forsynes i tillegg med noe kraft fra nettet.

Energianlegget på Hammerfest LNG har egen anleggskonsesjon etter energiloven. Konsesjonen etter energiloven varer frem til 1. juli 2033. Konsesjonen berøres ikke av Snøhvit Future-prosjektet. Utfasingen av energianlegget vil, når den tid kommer, være gjenstand for en egen behandling etter energiloven. Dersom anlegget skal avvikles krever dette godkjenning av NVE.

I godkjenningene av Snøhvit Future-prosjektet ble det satt som vilkår at rettighetshaverne tidligst 1. januar 2030 kan øke sitt effektuttak utover det de har rett til å ta ut i dag, med mindre departementet bestemmer noe annet. Rettighetshaverne la i sine planer opp til at omlegging til full drift med kraft fra nettet ville skje i løpet av 2028.

Videre er det i godkjenningene lagt til grunn at dersom hensynet til kraftsituasjonen tilsier det, vil departementet før 1. januar 2030 gå i dialog med rettighetshaverne for å finne avtalebaserte løsninger for å sikre periodevis drift ved det eksisterende energianlegget ved Hammerfest LNG fram til utløpet av konsesjonen på anlegget i 2033. Det er satt vilkår om at rettighetshaverne skal medvirke til en slik avtalebasert løsning. En avtalebasert løsning kan for eksempel være at rettighetshaverne driver anlegget i særlige perioder eller at staten overtar anlegget. En vurdering av behov for en slik løsning vil skje senest i 2028.

Energidepartementet har initiert dialog med rettighetshaverne om oppfølgingen av dette vilkåret.

Alternative løsninger til drift med kraft fra nettet er vurdert flere ganger

Den første utbyggingsplanen for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG ble godkjent av departementet i 2002 etter at saken var fremmet for Stortinget.

Det ble i godkjenningen stilt vilkår om at rettighetshaverne i framtiden skulle *«tilstrebe å benytte utslippsreducerende teknologi som kan bidra til ytterligere reduksjon av klimagasser»*. Rettighetshaverne har i flere runder vurdert alternativer for å redusere CO₂-utslippene, bl.a. omlegging til drift med kraft fra nettet og CO₂-håndtering.

Operatøren Statoil gjennomførte i 2010 en studie av CO₂-håndtering på de fem gassturbinene på anlegget. Tiltakskostnadene ved CO₂-håndtering ble i studien beregnet til 4500-6000 kroner per tonn CO₂. Rettighetshaverne konkluderte med at de ikke ville arbeide videre med løsningen på grunn av de høye tiltakskostnadene.

I forbindelse med planleggingen av Snøhvit Future-prosjektet foretok operatøren en ny vurdering av CO₂-håndtering på anlegget basert på studien fra 2010, og konkluderte med at det ikke hadde vært en teknologi- og kostnadsutvikling som endret konklusjonene. Alternativet ble derfor lagt bort i planleggingsfasen for Snøhvit Future.

Rettighetshaverne valgte høsten 2021 omlegging til drift med kraft fra nettet som løsning, og modnet denne frem til investeringsbeslutning og innlevering av utbyggingsplan til myndighetene i 2022. Departementet godkjente utbyggingsplanen i august 2023.

Rettighetshaverne har gjennom Snøhvit Future levert på de forventningene staten har hatt til utslippsreduksjoner fra anlegget siden 2002. CO₂-avgift og kvoteplikt under EU ETS har i lang tid vært hovedvirkemidlene for å redusere utslippene fra petroleumssektoren. Utslippskostnaden gir rettighetshaverne sterke incentiver til å redusere sine produksjonsutslipp. Samtidig gir de ikke insentiver til å gjennomføre svært dyre tiltak. Dersom rettighetshaverne skulle ha gjennomført svært dyre, og ulønnsomme utslippsreducerende tiltak med den statlig fastsatte forventede utslippskostnaden framover, som CO₂-håndtering ved Hammerfest LNG, ville regningen i all vesentlig grad tilfalle fellesskapet. Dette fordi kostnadene ville gått til fradrag i petroleumsskatten slik at staten ville ha betalt 78 pst. av rettighetshavernes ekstrakostnader. I tillegg ville staten betale 100 pst. av kostnadene for SDØE/Petoros andel. Det betyr at over 80 pst. av merkostnadene ville betales av samfunnet i form av lavere innbetaling til Statens pensjonsfond utland (SPU).

Equinor vurderte i 2024, på eget initiativ, om det kunne være lønnsomt med et gasskraftverk med CO₂-håndtering i Finnmark for ytterligere å øke krafttilgangen i området. Det ble gjennomført mulighetsstudier av løsninger med gasskraftverk med CO₂-håndtering. Energidepartementet ble i november 2024 orientert om at arbeidet var avsluttet av selskapet

fordi et slikt prosjekt ikke var kommersielt interessant. Departementet tok beslutningen til etterretning.

Det er også noen leverandører som har lansert løsninger med flytende gasskraftverk med CO₂-håndtering knyttet til Hammerfest LNG eller på andre steder langs kysten. Det vil være opp til disse aktørene å utvikle og beslutte slike prosjekter hvis de finner disse kommersielt attraktive.

Tidligere behandlinger i Stortinget

Jeg vil avslutningsvis minne representantene om at Snøhvit Future-prosjektet har flere ganger vært tema i Stortinget – både før og etter at departementet godkjente planene knyttet til prosjektet.

Stortinget behandlet våren 2023 Representantforslag 90 S (2022-2023) om *stortingsbehandling av endret plan for utbygging og drift (PUD) og plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG* fra Rødt. Et bredt flertall på Stortinget stemte mot forslaget.

Stortinget ba 18. april 2023 regjeringen om «... i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at fremtidig gassproduksjon blir redusert.». Stortingets vedtak ble fulgt opp i forbindelse med myndighetsbehandlingen av planene for Snøhvit Future.

Stortinget behandlet før jul i 2023 Representantforslag 21 S (2023-2024) om å stanse elektrifiseringen av Melkøya fra Rødt gjennom å trekke tilbake besluttede vedtak. Et bredt flertall på Stortinget stemte mot forslaget.

Jeg anbefaler at forslagene ikke vedtas.

Med hilsen

Terje Aasland